

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny
(417)

20. posiedzenie
Komisji Obrony Narodowej
w dniu 8 października 2008 r.

VII kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (druk senacki nr 257, druki sejmowe nr 712, 1008).
2. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (druk senacki nr 265, druki sejmowe nr 660, 937).

(Początek posiedzenia o godzinie 9 minut 08)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Stanisław Zajęc)

Przewodniczący Stanisław Zajęc:

Dzień dobry państwu.

Otwieram kolejne posiedzenie Komisji Obrony Narodowej.

Witam panów senatorów, witam licznie dzisiaj zgromadzonych gości, czym czujemy się zaszczytzeni: pana Czesława Piątasę, sekretarza stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej; pana generała dywizji Andrzeja Wasilewskiego – szefa Zarządu Organizacji i Uzupelnień Sztabu Generalnego WP; pana generała Janusza Bojarskiego – wiem, że za moment będzie; pana pułkownika Piotra Pabisiaka-Karwowskiego, dyrektora Departamentu Prawnego w Ministerstwie Obrony Narodowej; pana pułkownika Sławomira Filipczaka, dyrektora Departamentu Spraw Socjalnych w Ministerstwie Obrony Narodowej; panią Katarzynę Szyńską-Mędzin, specjalistkę w Departamencie Systemu Obronnego w Biurze Bezpieczeństwa Narodowego. Witam przedstawicieli Biura Legislacyjnego, wszystkich panów, którzy dzisiaj będą nam pomagać w pracy nad ustawami, które znalazły się w porządku posiedzenia. Bardzo serdecznie witam wszystkich państwa, którzy jesteście razem z nami.

Panowie Senatorowie, macie przed sobą porządek dzisiejszego posiedzenia komisji. Spotkamy się po raz drugi o godzinie 11.00 i być może będzie konieczność kontynuowania tego posiedzenia, które rozpoczynamy w tej chwili.

Przechodząc do porządku obrad, chcę przypomnieć, że w punkcie pierwszym mamy rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw, druk senacki nr 257 i druki sejmowe nr 712 i 1008. W drugim punkcie jest rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych, druk senacki nr 265, druki sejmowe nr 660 i 937.

Czy ktoś z państwa senatorów ma uwagi do przedstawionego porządku posiedzenia? Nie widzę zgłoszeń.

Przyjmujemy ten porządek posiedzenia.

I przystępujemy do rozpatrzenia ustawy o zmianie ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

Przypominam, że projekt ustawy do Sejmu wniosła Rada Ministrów. Do reprezentowania rządu w pracach parlamentarnych został upoważniony minister obrony narodowej.

Proszę zatem przedstawiciela Ministerstwa Obrony Narodowej o omówienie ustawy.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej
Czesław Piątas:

Dziękuję bardzo.

Panie Przewodniczący! Panie, Panowie Senatorowie!

Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o zmianie ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw, której założenia mam przyjemność przybliżyć państwu, odnosi się do jakże ważnego problemu, jakim jest poprawa zabezpieczenia socjalnego dla rannych i poszkodowanych żołnierzy oraz rodzin żołnierzy, którzy ponieśli śmierć lub zaginęli w czasie wykonywania obowiązków służbowych. Inną przesłanką determinującą podjęcie inicjatywy legislacyjnej była potrzeba stworzenia ustawowych podstaw prawnych umożliwiających finansowanie pomocy prawnej żołnierzom podejrzanym o popełnienie przestępstwa w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków służbowych.

Szanowni Państwo, szczegółowy zakres nowelizacji przedstawia się w sposób następujący. Po pierwsze, w zakresie zapomóg zostaną poszerzone uprawnienia ministra obrony narodowej w ten sposób, że w przypadku śmierci żołnierza członkom jego rodziny pomocy będzie udzielać minister obrony po otrzymaniu informacji o takim zdarzeniu. W szczególnie uzasadnionych przypadkach minister obrony narodowej będzie mógł przyznać zapomogę byłemu żołnierzowi niezawodowemu – chciałbym to bardzo mocno podkreślić: niezawodowemu – który został zwolniony z czynnej służby wojskowej w trakcie jej trwania w wyniku uznania go ze względu na stan zdrowia za trwale lub czasowo niezdolnego do czynnej służby wojskowej w następstwie zranień, kontuzji oraz innych obrażeń mających związek ze służbą wojskową.

Po drugie, wprowadza się uprawnienia dla członków najbliższej rodziny żołnierzy, którzy zaginęli lub ponieśli śmierć w związku z wykonywaniem zadań służbowych, do korzystania z pomocy rekonwersyjnej, polegającej na podnoszeniu kwalifikacji, przekwalifikowaniu, doradztwie zawodowym lub pośrednictwie pracy. Umożliwia się także żołnierzom zwolnionym z czynnej niezawodowej służby w wyniku obrażeń lub chorób mających związek z pełnieniem służby wojskowej korzystanie w okresie dwóch lat od dnia zwolnienia z tej służby z pomocy rekonwersyjnej dla nich, dla członków rodzin żołnierzy, którzy zginęli lub ponieśli śmierć – tych niezawodowych – w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków służbowych. Podmiotowe przepisy zakładają poszerzenie zakresu uprawnionych do tej pomocy. Dotychczas dotyczyło to jedynie żołnierzy zawodowych. Proponuje się, ażeby rozszerzyć te uprawnienia na żołnierzy niezawodowych; czyli żołnierzy nadterminowej zasadniczej służby wojskowej oraz żołnierzy zasadniczej służby wojskowej.

Po trzecie, w ramach uprawnień związanych z zakwaterowaniem przewiduje się uzupełnienie dotychczasowych regulacji o następujące prawa. Wprowadza się możliwość przydzielania lokalu mieszkalnego w zamian za odprawę mieszkaniową żołnierzom zwalnianym z zawodowej służby wojskowej w związku z nabyciem uprawnień do renty inwalidzkiej, jeżeli inwalidztwo powstało w związku ze służbą wojskową lub na skutek choroby w związku ze szczególnymi właściwościami warunków służby. Poza tym, w razie śmierci żołnierza zawodowego, żołnierza pełniącego służbę kandydacką oraz żołnierza nadterminowej zasadniczej służby wojskowej, których śmierć pozostaje w związku ze służbą wojskową, małżonkowi, członkom najbliższej rodziny wspólnie z nim zamieszkałym przysługiwałyby odpowiednio: odprawa mieszkaniowa

albo lokal mieszkalny lub lokal zamienny, gdyby zajmowali kwaterę, która jest przeznaczona tylko dla żołnierzy pełniących czynną służbę, jeżeli Wojskowa Agencja Mieszkaniowa ma taki lokal w swoich zasobach – za ich zgodą oczywiście – albo lokal mieszkalny odpowiadający uprawnieniom żołnierza w dniu śmierci. Uprawnienia wymienionych osób będą realizowane na ich wnioski w wybranej miejscowości, w której Wojskowa Agencja Mieszkaniowa dysponuje zasobem mieszkaniowym.

Po czwarte, chcemy, aby minister mógł udzielać pomocy finansowej na kontynuowanie nauki przez dzieci. Proponujemy zagwarantowanie takiej pomocy pieniężnej dziecku, któremu przysługuje renta rodzinna przyznana zgodnie z uprawnieniami rodzin zmarłych żołnierzy zawodowych i niezawodowych. Pomogłoby to dzieciom kontynuować naukę w szkołach ponadpodstawowych.

Po piąte, w kwestii gospodarowania funduszem socjalnym dla emerytów i rencistów wojskowych zakłada się podniesienie progu miesięcznego dochodu warunkującego możliwość korzystania ze świadczeń socjalnych odpowiednio z 70% do 90% kwoty stanowiącej trzykrotność najniższej emerytury, a w przypadku gospodarstw wieloosobowych – z 85% do 95% wymienionej kwoty. W 2009 r. w nowym budżecie przewiduje się zwiększenie wysokości corocznego odpisu na fundusz socjalny o 0,1% rocznych środków planowanych na emerytury i renty – z 0,5% do 0,6%, co zwiększy sumę kwot, która będzie mogła być przyznawana na tego rodzaju pomoc.

I po szóste, w zakresie zapewnienia zwrotu kosztów pomocy prawnej żołnierzom zawodowym i niezawodowym przewiduje się możliwość zwrotu kosztów poniesionych na pomoc prawną przez żołnierzy, w stosunku do których wszczęto lub prowadzi się postępowanie karne przygotowawcze za czyny noszące znamiona przestępstwa, o które zostali podejrzani w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków służbowych. Zwrot kosztów następowałby jednak tylko w takich wypadkach, gdy postępowanie karne wszczęte przeciwko żołnierzowi zostało umorzone.

Rozwiązania, które proponuje Ministerstwo Obrony Narodowej i rząd, mają zapewnić żołnierzom lepszą osłonę socjalną, spokojniejsze warunki służby, w których żołnierz będzie mógł całkowicie poświęcić się szkoleniu i wykonywaniu obowiązków służbowych, a mniej martwić o skutki, jakie mogłyby powstać w przypadku jego śmierci lub też zranienia powodującego trwale kalectwo. Środki finansowe na pokrycie tych dodatkowych kwot, które ustawa przewiduje, są zagwarantowane w budżecie ministra obrony narodowej.

Panie Przewodniczący, Panie, Panowie Senatorowie, to wszystko, co chciałem przedstawić tytułem wprowadzenia do dzisiejszego spotkania. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Stanisław Zając:

Dziękuję panu ministrowi.

Proszę Biuro Legislacyjne o opinię do ustawy.

**Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Beata Mandylis:**

Dziękuję bardzo. Biuro Legislacyjne, Beata Mandylis.

Biuro przedstawiło szereg propozycji zmian do ustawy, większość ma charakter redakcyjny i mają one na celu doprecyzowanie przepisów ustawy, wyjaśnienie pew-

nych kwestii, które obecnie takiego wyjaśnienia wymagają. Może po kolei będę omawiała propozycje, które tu przedstawiamy.

Pierwsza propozycja ma charakter redakcyjny, odnosi się do ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych i polega na dopisaniu w art. 120 w dodawanym ust. 1a przed wyrazami „żołnierz zawodowy, który został zwolniony z zawodowej służby wojskowej” wyrazu „były”.

Druga uwaga dotyczy pomocy rekonwersyjnej, którą... Przepraszam, w opinii napisałam, że udziela się jej rodzicom, ale tak nie jest, chodzi o małżonka i dzieci. Tak więc zgodnie z przepisem, który jest zawarty w ustawie, ta pomoc przysługuje żołnierzom zawodowym, którzy odeszli ze służby, przez dwa lata od chwili odejścia ze służby. Ustawa dodaje przepisy, według których dla pewnych grup żołnierzy, nie tylko zawodowych, ta pomoc jest bezterminowa. I w związku z tym niedopisanie terminu w dodawanych ustępach dotyczących dzieci i małżonka powoduje, że pomoc rekonwersyjna dla małżonka i dzieci, przez odniesienie do pomocy, o której mowa w ust. 1, powinna być udzielana do dwóch lat, przy czym nie jest określony wiek dzieci. Chodzi zapewne o dwa lata od dnia śmierci żołnierza. Kiedy dziecko ma, na przykład, cztery latka w dniu śmierci żołnierza, udzielanie pomocy przez dwa lata po prostu mija się z celem. I dlatego już po wczorajszej rozmowie w komisji ustaliliśmy, że chodzi o bezterminową pomoc dla dzieci, czyli udzielaną wtedy, kiedy będzie potrzebna.

Propozycję poprawki mam na osobnej kartce, dlatego że wcześniej nie wiedziałam, jaka jest intencja ministerstwa. Moja wcześniejsza propozycja polegała na wpisaniu, na przykład, minimalnego wieku dziecka, żeby ta pomoc przysługiwała dzieciom, które ukończyły szesnasty rok życia. Skoro jednak jest takie życzliwe podejście Ministerstwa Obrony Narodowej do tej grupy ludzi, do tych rodzin, jest propozycja, żeby małżonkowie i dzieci mogli korzystać z tej pomocy bezterminowo.

(Przewodniczący Stanisław Zając: To jest uwaga druga?)

To się odnosi do uwagi drugiej, tak.

Teraz trzecia uwaga. Tu chciałabym delikatnie wspomnieć o swoim zastrzeżeniu, dlatego że ja podnoszę, że może dochodzić do naruszenia konstytucyjnej zasady równości. W ustawie o powszechnym obowiązku obrony przyznaje się pomoc rekonwersyjną żołnierzom, którzy zachorowali bądź ulegli wypadkowi podczas służby za granicą, bezterminowo, a żołnierzom, którzy ulegli takiemu samemu wypadkowi – może nie takiemu samemu, ale na przykład mającemu taki sam skutek – w kraju, ta pomoc jest przyznawana w wymiarze tylko dwóch lat od chwili odejścia z czynnej służby wojskowej. W moim przekonaniu, taką cechą relewantną... Nie wiem, właśnie tu jest pytanie, czy taką cechą relewantną... jaka to będzie cecha relewantna, czyli istotna, która różnicuje żołnierza ciężko rannego na poligonie w kraju i ciężko rannego na przykład w misji pokojowej.

W związku z tym, że te poprawki, gdyby przyznać taką pomoc bezterminową dla wszystkich żołnierzy z tej ustawy, spowodowałyby skutki finansowe, jest to decyzja merytoryczna, której Biuro Legislacyjne nie może podjąć. Ewentualnie tylko do rozważenia państwa senatorów to przedstawiamy. I nie ma tutaj propozycji poprawki, dlatego że ta pomoc musiałaby być dla wszystkich w wymiarze dwóch lat albo dla wszystkich bezterminowo.

Jeżeli chodzi o uwagę czwartą, dotyczy ona art. 2. W art. 133a w Sejmie dodano ust. 2, czyli wyszczególniono grupę żołnierzy, którzy realizowali cele ustawy o zasa-

dach użycia lub pobytu sił zbrojnych poza granicami państwa, ale oni nie zostali uwzględnieni w upoważnieniu do wydania aktu wykonawczego, o którym mowa w ust. 4. I chodzi o to, żeby dodać ten ust. 2, tak żeby ust. 4 otrzymał brzmienie: „minister określi w drodze rozporządzenia szczegółowe warunki, tryb korzystania przez żołnierzy, o których mowa w ust. 1 i w ust. 2”.

Następna uwaga, piąta. Chodzi o pewną rozbieżność terminologiczną pomiędzy nowelizacją ustawy, która jest zawarta w art. 3 i w art. 5. „Przyznaje się dzieciom, które pobierają rentę rodzinną, pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki”. W art. 3 mówi się o dziecku, któremu przysługuje renta rodzinna, natomiast w art. 5 ust. 6 o dziecku, które pobiera rentę rodzinną. Biuro Legislacyjne wskazuje, że bardziej prawidłowe będzie wyrażenie, że chodzi o dziecko pobierające rentę rodzinną. Trzeba to ujednotliżyć, tak żeby organ, który będzie przyznawał pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki, nie musiał badać uprawnień dziecka, czy jemu przysługuje renta rodzinna, czy nie przysługuje. Po prostu, jeżeli ją pobiera, to wtedy ma prawo do pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki.

Następna uwaga, szósta. Chodzi o te same przepisy, również o kwestie pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki i również o kwestie pewnego ujednoczenia wieku dzieci, którym taka pomoc przysługuje. W art. 3 mówi się o udzielaniu pomocy dzieciom, które przekroczyły szesnaście lat życia, jednak nie dłużej niż do osiągnięcia dwudziestu pięciu lat życia. W art. 5 natomiast mówi się o udzielaniu pomocy dzieciom, które ukończyły szesnasty rok życia i nie dłużej niż do osiągnięcia... przepraszam, powinno być: dwudziestego piątego roku życia. I taka jest redakcyjna poprawka: „szesnastego roku życia”, „dwudziestego piątego roku życia”.

O co chodzi? Tutaj jest: „po ukończeniu”, a tam: „do ukończenia...” przepraszam... „nie przekroczyły”. Nie wiadomo, dlaczego tutaj jest: „nie przekroczyły”, a tam: „po ukończeniu”. Nie to jednak jest najważniejsze. Najważniejsze jest to osiągnięcie dwudziestu pięciu lat życia. Taka kwestia już się pojawiła, wspominałam państwu o tym na poprzednim posiedzeniu komisji przy ustalaniu uprawnień do emerytury. Różnica między okresem, kiedy ktoś osiągnął sześćdziesiąty rok życia a tym, kiedy ukończył sześćdziesiąty rok życia, wynosi rok. Bo osiągnął ten wiek, kiedy zaczyna sześćdziesiąty rok, a ukończył, kiedy minie rok od czasu, kiedy on ma sześćdziesiąt lat. I to samo dotyczy dzieci. Jeżeli one osiągają dwudziesty piąty rok życia, to znaczy, że ukończyły dwudziesty czwarty, a dopiero zaczynają dwudziesty piąty. Intencją państwa prawdopodobnie nie było to, żeby przyznawać pomoc dzieciom do ukończenia dwudziestego czwartego roku życia. Bo można też tak zapisać. W rozporządzeniu, które uszczegóławia te kwestie, jest napisane, że pomoc przysługuje dzieciom – jest jakby powtórzenie tej normy – które ukończyły dwudziesty piąty rok życia, a jeżeli jeszcze studiuje, to jeśli nawet ukończyły dwudziesty piąty rok życia, do końca roku akademickiego mają do niej prawo.

Biuro Legislacyjne proponuje tutaj poprawkę, żeby państwo senatorowie zdecydowali się zmienić ten przepis, tak aby otrzymał on brzmienie: „po ukończeniu szesnastu lat życia, jednak nie dłużej niż do ukończenia dwudziestego piątego roku życia”. W obu wypadkach, i w art. 3, i w art. 5, brzmienie byłoby takie samo, żeby te dzieci otrzymywały pomoc na takich samych zasadach. Wydaje mi się, że nie istnieje racjonalna podstawa do tego, żeby różnicować zasady udzielania tej pomocy, skoro ona się tak samo nazywa i jest udzielana przez ten sam organ.

Jeżeli chodzi o kolejną poprawkę, zmianę czy propozycję, jest ona zawarta w uwadze siódmej. Tutaj też odnoszę się do orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego, z tym że już nie do zasad, powiedziałabym, merytorycznych, tylko do zasad techniki prawodawczej. Trybunał Konstytucyjny często się wypowiada w tej sprawie. Chodzi mi o upoważnienie do wydania aktu wykonawczego, które znajduje się w art. 5, zmieniającym art. 27 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych. Ten art. 27 został rozbudowany, z rozporządzenia wykonawczego dodano pewne przepisy, które stanowią o tym, że osoby pobierające emeryturę, rentę, rentę rodzinną, mają prawo do zapomogi pieniężnej, mają właśnie prawo do pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki, i są to rodzaje świadczeń socjalnych. W upoważnieniu dla ministra zaś jest napisane, że minister określi w rozporządzeniu rodzaje świadczeń. To upoważnienie jest zbyt szerokie, ponieważ ono uprawnia ministra właściwie do samodzielnego, samoistnego regulowania kwestii, które nie znajdują się w ustawie. Tutaj znalazłam takie sformułowanie użyte przez Trybunał Konstytucyjny, które bardzo dokładnie odnosi się właśnie do tej kwestii: rozporządzenie ma wykonywać ustawę. A zatem rozporządzenie ma konkretyzować jej przepisy, a nie uzupełniać ją w sposób samoistny, regulując kwestie pominięte przez ustawodawcę. Tak więc ustawa powinna określać świadczenia z funduszu socjalnego, a rozporządzenie może jedynie szczegółowo opisywać zasady wykonywania, przyznawania tych świadczeń itd.

I dlatego proponuję jednak wykreślić uprawnienie do określania rodzajów świadczeń i wpisać te rodzaje świadczeń w taki sposób, w jaki one zostały określone w projekcie rozporządzenia ministra obrony narodowej, załączonym do projektu ustawy. Czyli poprawka polegałaby na usunięciu w ust. 11 w pkt 1 wyrazów „rodzaje świadczeń z funduszu socjalnego”, a poza tym byłaby dodana poprawka...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Nie, nie, to jest druga uwaga. Pierwsza uwaga u mnie nie została jeszcze sformułowana w postaci poprawki, ponieważ nie wiedziałam, jak do tej uwagi konstytucyjnej odnieść się Ministerstwo Obrony Narodowej. W związku z tym, że odniosło się pozytywnie – pozwolę sobie tak powiedzieć – przepis w projekcie na stronie 46 otrzymałby następujące brzmienie: „Osoby, o których mowa w ust. 1, mogą korzystać z następujących świadczeń socjalnych: zapomogi pieniężnej, całkowitego zwrotu kosztów opieki paliatywno-hospicyjnej, częściowego zwrotu kosztów leczenia w sanatoriach, uzdrowiskach, zakładach rehabilitacyjnych, częściowego zwrotu kosztów zorganizowanego wypoczynku dla dzieci i młodzieży, częściowego zwrotu kosztów pogrzebu, pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki”. I ust. 2: „Łączna wysokość przyznanych świadczeń socjalnych nie może w ciągu roku kalendarzowego przekroczyć kwoty stanowiącej – tutaj jest dziesięciokrotność, państwo mówiliście wczoraj o piętnastokrotności najniższej emerytury, tak więc wczoraj na posiedzeniu komisja uchwaliła poprawki w tym miejscu – piętnastokrotność najniższej emerytury”. Czyli taka byłaby propozycja, żeby uzupełnić ustawę w tym miejscu i żeby ustawodawca uregulował, jakie istnieją rodzaje świadczeń z funduszu socjalnego.

Druga propozycja, o której wspomniał pan przewodniczący, jest taka. Jeśli chodzi o świadczenia z funduszu socjalnego, które są wskazane w rozporządzeniu, to w pkt 7 jest wskazane, że jednym z tych świadczeń jest pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki. W związku z tym w upoważnieniu do wydania aktu wykonawczego trzeba troszkę zmienić jego brzmienie, ponieważ świadczenia socjalne to nic innego

jak pomoc na kontynuowanie nauki, jest to jedno ze świadczeń socjalnych. Ta poprawka ma charakter redakcyjny. Czyli powinno być: „określi tryb i szczegółowe warunki przyznawania świadczeń socjalnych, a w szczególności wysokość i tryb przyznawania oraz sposób wypłacania pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki”. Chodzi o to, żeby podkreślić, że jest to tylko jedno z tych świadczeń, że inne też określi, ale w szczególności nie może o tym zapomnieć.

Ostatnia uwaga dotyczy ustawy o zakwaterowaniu sił zbrojnych. Chodzi o to, że dosyć skomplikowany jest zmieniany tutaj art. 23, który określa uprawnienie rodzin zmarłych żołnierzy bądź to do odprawy, bądź do lokalu mieszkalnego, bądź do lokalu zamiennego. Uwagę Biura Legislacyjnego zwróciło pewne powtórzenie, które znajduje się w ust. 3. W pktcie 1 i 2 mamy takie zastrzeżenie: „w razie śmierci żołnierza”, i jest wskazane, o jakie grupy żołnierzy chodzi, dalej jest zastrzeżenie: „o ile do dnia śmierci nabył prawo do emerytury wojskowej”, i jest napisane, że rodzinom tych żołnierzy przysługuje odprawa mieszkaniowa, tu jest pierwsze tiret, „w wysokości obliczonej według ilości norm przysługujących zmarłemu żołnierzowi w dniu śmierci”, i dalej znowu jest napisane: „o ile w dniu śmierci spełniał warunki do uzyskania emerytury wojskowej lub wojskowej renty inwalidzkiej”.

Zastanawialiśmy się, dlaczego jest powtórzenie, ale nie tylko powtórzenie, bo jeszcze dodano wyrazy „wojskowej renty inwalidzkiej”. I po wczorajszej dyskusji państwo się zgodzili, że dalszą część tego zdania, zaczynającego się od wyrazów „o ile w dniu śmierci spełniał”, należy wykreślić. Ponieważ prawa i obowiązki w zakresie wypłaty odprawy są już określone w tych pierwszych punktach, czyli w pktcie 1 i 2, państwo się zgodzili, że ten warunek, o którym mowa w lit. a, nie jest już konieczny. To wszystko. Dziękuję.

Przewodniczący Stanisław Zając:

Dziękuję bardzo.

Pani Legislator, jeszcze jedno, bo pani wspominała o wczorajszych ustaleniach. O jakich ustaleniach pani mówiła?

**Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Beata Mandyliś:**

To znaczy, nie było żadnych ustaleń, ja odnoszę się do dyskusji na wczorajszym posiedzeniu Komisji Rodziny i Polityki Społecznej, która rozpatrywała tę ustawę. Dziękuję.

Przewodniczący Stanisław Zając:

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję.

Proszę o zabranie głosu przedstawiciela Ministerstwa Obrony Narodowej i ustosunkowanie się do przedstawionych przez panią legislator treści.

Przypominam, że na zakończenie rozpatrywania ustawy pod głosowanie będą poddane wnioski legislacyjne senatorów bądź przez nich przejęte.

W tej chwili otwieram dyskusję.

Proszę bardzo.

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej
Czesław Piątas:**

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Tak jak pani była uprzejma powiedzieć, uwagi do tej ustawy dostaliśmy wczoraj, zapoznaliśmy się z nimi. Nie będę się odnosił do tych uwag redakcyjnych, z którymi się zgadzamy, chciałbym natomiast powiedzieć kilka słów odnośnie do uwagi trzeciej.

To Wysoki Sejm wprowadził ten zapis. Zgadza się, żeby była pewna różnica w przyznawaniu prawa do rekonwersji, żeby bezterminowo było ono przyznawane tym, którzy byli w misjach poza granicami kraju, ponieważ ich schorzenia dające im tytuł do renty lub powód do zwolnienia ze służby wojskowej są zdecydowanie bardziej skomplikowane i wymagają dłuższego leczenia. Głównie chodzi o połączenie dwóch rodzajów schorzeń: typowych, jak uraz mechaniczny, poparzenia lub inne, i pewnych urazów na psychice, które nie zawsze pojawiają się w momencie zakończenia misji lub ich skala rośnie czy zmienia się w miarę upływu czasu. Te schorzenia są bardziej skomplikowane, a proces leczenia i rekonwalescencji jest dłuższy. I dlatego szczególnie żołnierze nadterminowi, którzy ponieśli tego typu obrażenia, ale także i żołnierze zawodowi zgłaszali, ażeby to im pozostawić wybór, w którym momencie skorzystają z rekonwersji. I stąd jest ten zapis.

Poproszę o odniesienie się do tych spraw także przedstawiciela departamentu spraw socjalnych, ponieważ bardzo szerokie otwarcie takiej możliwości wymagałoby przeznaczenia na to olbrzymich środków finansowych z budżetu ministra. A chciałbym tutaj Wysokiej Komisji powiedzieć, że jesteśmy zobowiązani jako siły zbrojne do kilku rzeczy: musimy przestrzegać budżetu na poziomie 1,95, ponad 20% wydatków przeznaczać na modernizację, oczywiście poprawiać szkolenie, uczestniczyć w misjach, realizować wiele, wiele innych zadań. I stąd też bardzo uważnie i pilnie patrzymy na to, w jaki sposób wydajemy środki. Aczkolwiek chcę bardzo mocno podkreślić, że Ministerstwo Obrony Narodowej i rząd jest za tym, żeby tę pomoc rozszerzyć, zwiększyć i żeby ona była bardziej elastyczna, szersza, co znajduje odzwierciedlenie w przedstawionym tutaj projekcie ustawy o zmianie ustawy. Chcę powiedzieć, że to jest zasadnicza rzecz, w stosunku do której proponujemy podtrzymanie naszego stanowiska. Oczywiście decyzja leży w rękach szanownych państwa.

Bardzo poproszę teraz, jeżeli będę miał takie przyzwolenie, żeby wystąpił przedstawiciel departamentu spraw socjalnych.

Przewodniczący Stanisław Zajac:

Bardzo proszę.

**Dyrektor Departamentu Spraw Socjalnych
w Ministerstwie Obrony Narodowej
Sławomir Filipczak:**

Pułkownik Filipczak.

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Pan minister już wspomniał, dlaczego chcemy podtrzymać poprzednią wersję: dlatego, że bardzo trudne do oszacowania są skutki dla budżetu resortu obrony naro-

dowej. Szacujemy, że przy tym uregulowaniu, które zaproponowała strona rządowa, z takiej pomocy będzie korzystać rocznie około trzystu do pięciuset żołnierzy. Ten okres dwóch lat akurat to ogranicza. Gdybyśmy przyznali tę pomoc bezterminowo, musielibyśmy się cofnąć szereg lat, kiedy liczba żołnierzy zasadniczej służby wojskowej była olbrzymia. Tak więc poszkodowanych byłyby dziesiątki tysięcy. I z dwóch powodów nie możemy się na to zgodzić. Po pierwsze, budżetowych, bo każde świadczenie jest w granicach 3 tysięcy 300 zł plus koszty spraw organizacyjnych. Poza tym, w strukturach rekonwersyjnych resortu obrony narodowej jest raptem pięćdziesiąt osób plus siedemnastu pełnomocników do spraw rekonwersji w wojewódzkich sztabach wojskowych. Oprócz tego świadczenia pieniężnego jest jeszcze doradztwo zawodowe i pośrednictwo pracy. I my sobie po prostu nie wyobrażamy, żeby tyle osób mogło zgłosić się do takich struktur. Po prostu one byłyby niewydolne, nie byłyby w stanie zrealizować takich zapisów ustawowych. Po drugie, przejęlibyśmy pewne funkcje urzędów pracy, nie przejmując na to środków finansowych. Dziękuję.

Przewodniczący Stanisław Zając:

Dziękuję bardzo.

Proszę teraz panów senatorów. Przypominam, że ewentualne wnioski legislacyjne, poprawki, proszę przekazywać w formie pisemnej.

Proszę bardzo, kto z państwa, z panów senatorów, chce zabrać głos?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak, tak, już jest dyskusja. Wcześniej otworzyłem dyskusję.

Proszę bardzo, pan senator Górski.

Senator Henryk Górski:

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Argumentacja pana pułkownika jest ważna, ale jest też argumentacja biura, że zakwestionował to Trybunał Konstytucyjny. I w tym jest właśnie problem. Dlatego, jeżeli mamy taką wiedzę, powinniśmy szukać jakiegoś rozwiązania, żeby z tego wybrnąć. W zasadzie nie powinniśmy uchwalać ustaw, które kolidują w tym zakresie. Dziękuję.

Przewodniczący Stanisław Zając:

Dziękuję bardzo.

Proszę, kto z państwa?

Proszę bardzo, Panie Senatorze.

Senator Maciej Grubski:

Panie Przewodniczący! Panie Ministrze!

Należałoby powiedzieć, że nareszcie... Oczywiście, trzeba sięgnąć również do historii, bo ten problem powinien być rozwiązany jeszcze na poziomie rządu pana premiera Millera i tych osób, które wtedy kierowały MON. To są uregulowania, które tak naprawdę pokazują, jeżeli chodzi o żołnierzy, którzy pełnią swoje obowiązki poza

granicami kraju, o czym komisja senacka zresztą mówi, że ci ludzie wymagają wsparcia i trzeba pokazać, że tak naprawdę wokół nich prawdopodobnie będziemy budowali przyszłość naszej armii. Chwała za to, że podjęliście takie działania. Martwi tylko to, że nie udało się wprowadzić tej pomocy prawnej w wypadku sprawy Nangar Khel, bo tym ludziom przydałaby się taka pomoc na tamtym etapie. Należałoby również zastanowić się, dlaczego bodajże w 2003 r., bo kontyngent do Iraku wyjechał w 2003 r., nie można było zastosować takich rozwiązań. Duża część tych osób mogłaby skorzystać z tego typu pomocy.

Bardzo dobry projekt i należy go popierać.

Przewodniczący Stanisław Zając:

Dziękuję panu senatorowi.

Proszę bardzo, czy są dalsze głosy? Nie widzę... Czy ktoś jeszcze chce zabrać głos w dyskusji?

Proszę bardzo, pan senator Meres.

Senator Zbigniew Meres:

Przepraszam, że z takim wahaniem, Panie Przewodniczący.

Mimo głosu pana senatora, podzielam raczej opinię pana ministra. Oczywiście wiem, jak argumentowała to pani legislator, ale ta służba, o której mówili pan minister i pan pułkownik, ma dość specyficzny charakter, co podkreślił również senator Grubski. I wydaje mi się, że to zróżnicowanie zostało dobrze poparte argumentacją pana ministra. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Stanisław Zając:

Dziękuję bardzo.

Proszę bardzo, Panie Pułkowniku.

**Dyrektor Departamentu Spraw Socjalnych
w Ministerstwie Obrony Narodowej
Sławomir Filipczak:**

W uzupełnieniu do swojej wypowiedzi chciałbym dodać dwa aspekty. Jeden aspekt – niekonstytucyjność. Ta grupa żołnierzy zawodowych, ta grupa poszkodowanych już jest w pewnych aktach prawnych w sposób szczególny wyspecyfikowana. Jest, na przykład, ustawa o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i członków ich rodzin, gdzie w art. 24 dodaje się taki akapit, że renta rodzinna przysługuje na zasadach i w wysokości... itd., i w pktcie 2 mówi się, że w razie śmierci żołnierza zawodowego w czasie wykonywania zadań służbowych poza granicami państwa, związanych z realizacją celów określonych w ustawie o zasadach użycia sił zbrojnych, nie stosuje się granic wieku... itd. ...w przyznawaniu... Tak więc już są pewne odrębne uregulowania, które nie były kwestionowane przez Trybunał Konstytucyjny.

I druga sprawa, podkreślająca, dlaczego tak jest. Dla wszystkich byłych żołnierzy zawodowych została otwarta furtka do przyznania im zapomogi, każdy żołnierz,

były żołnierz niezawodowy może skorzystać z takiego świadczenia. I w związku z tym uważamy, że jeszcze świadczenie rekonwersyjne, nawet ze względu na wiek tych żołnierzy, troszeczkę przekraczałoby zakres, a szczególnie możliwości budżetowe resortu.

Przewodniczący Stanisław Zając:

Dziękuję bardzo.

Jeszcze pan senator Owczarek poprosił o głos w dyskusji.

Senator Andrzej Owczarek:

Chciałbym powiedzieć, że przejmuję poprawki pierwszą, drugą, czwartą, piątą, szóstą, siódmą i ósmą, a więc wszystkie oprócz poprawki trzeciej, o której dyskutowaliśmy.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Przewodniczący Stanisław Zając:

Proszę bardzo, pan senator Górski.

Senator Henryk Górski:

W tej chwili nie mam gotowej propozycji, ale ja bym podtrzymał tę poprawkę trzecią. Zgadzam się, że żołnierze, dobrze wyszkoleni, którzy są, jadą na wojnę... to znaczy, jadą za granicę, są narażeni na większe niebezpieczeństwa, ale choć w kraju na razie nie ma zagrożeń, to jednak mogą być. Tak że powinniśmy jednakowo podchodzić do tych spraw.

Przewodniczący Stanisław Zając:

Dziękuję bardzo.

Czy Biuro Legislacyjne ma jakąś propozycję tej poprawki?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

To w dalszej części, jak będziemy przechodzić...

**Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Beata Mandylis:**

Może powiem tak. Biuro Legislacyjne, podnosząc, że uprawnienia powinny być zrównane, nie decyduje, w którą stronę, to znaczy, czy wszyscy żołnierze powinni mieć je mieć przez dwa lata, czy wszyscy powinni je mieć bezterminowo.

Wczoraj na posiedzeniu komisji pan senator Kogut stwierdził, że chciałby wystąpić z takim wnioskiem, żeby dla wszystkich to było bezterminowo i taką poprawkę przygotowałam. To znaczy, to są dwie poprawki: jedna odnosi się do ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych, druga – do ustawy o powszechnym obowiązku obrony. I wtedy wszyscy żołnierze, którzy zostali zwolnieni ze służby wojskowej – już nie powiem: z zawodowej czy czynnej – wskutek ustalenia niezdolności do pełnienia zawodowej służby wojskowej w następstwie wypadku lub choroby pozostającej w związku z pełnieniem służby wojskowej, mogliby korzystać z pomocy, o której mo-

wa, bezterminowo. Z tym że, jak państwo powiedzieliście, jest to pomoc jednorazowa i ta bezterminowość polega na tym, że to żołnierz decyduje, kiedy zwróci się o taką pomoc, a nie na tym – a tak myślałam na początku – że przez całe życie można z niej korzystać. Tak więc ta bezterminowość jest, że tak powiem, ograniczona. W każdym razie taka poprawka jest i gdyby pan senator chciał zgłaszać...

Przewodniczący Stanisław Zajac:

Pan senator to przejrzy i zadecyduje.

(*Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Beata Mandyliś: Proszę bardzo. Dziękuję.*)

(*Brak nagrania*)

Przewodniczący Stanisław Zajac:

Moja propozycja jest taka, abyśmy odnosili się do tych poprawek, które są zawarte w uwagach i zostały przyjęte przez panów senatorów. Zresztą inaczej być nie może. Nie było wniosku o przyjęcie ustawy bez poprawek, nie mówię już o wniosku jeszcze dalej idącym.

A zatem proszę bardzo panią legislator o przedstawienie treści poprawki zawartej w pierwszej uwadze szczegółowej, którą przejmuje pan senator Owczarek. Proszę bardzo.

**Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Beata Mandyliś:**

Może będę mówiła tak skrótowo, ponieważ niektóre z tych poprawek redakcyjnie są dokładnie opisane, tak powinny wyglądać. Inne dopiero będą sformułowane przeze mnie, dlatego że, nie wiedząc, jakie będzie stanowisko ministerstwa, nie przedstawiałam własnych, gotowych propozycji. Po tym zastrzeżeniu przejdę do poprawki pierwszej.

W art. 1 w pktcie 3 w lit. a, w ust. 1a na początku wyraz „Żołnierz” należy zastąpić wyrazami „Były żołnierz”.

Przewodniczący Stanisław Zajac:

Dziękuję bardzo.

Kto z panów senatorów jest za przyjęciem tej poprawki? (7)

Dziękuję bardzo. Poprawka została przyjęta.

**Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Beata Mandyliś:**

Poprawka druga to jest zmiana dotycząca pomocy rekonwersyjnej dla małżonka i dzieci. Polega na uprawnieniu ich do tej pomocy bezterminowo. W art. 1 w pktcie 3 w lit. b oraz w art. 2 w pktcie 2, w art. 133a w ust. 3 wyrazy „mogą korzystać” zastępuje się wyrazami „mogą bezterminowo korzystać”.

(*Brak nagrania*)

Przewodniczący Stanisław Zając:

Dziękuję bardzo.
Proszę dalej.

**Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Beata Mandyliś:**

Poprawka w uwadze czwartej...

Przewodniczący Stanisław Zając:

Przepraszam bardzo...
(*Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Beata Mandyliś: Tak?*)

(*Brak nagrania*)

Senator Henryk Górski:

To jest ta poprawka, którą zgłosił senator Kogut na poprzednim posiedzeniu komisji. Pozwolę sobie to przeczytać.

„W art. 1 pkt 3 lit. a otrzymuje brzmienie: «Żołnierz zawodowy, który został zwolniony z zawodowej służby wojskowej wskutek ustalenia przez wojskową komisję lekarską niezdolności do pełnienia zawodowej służby wojskowej w następstwie wypadku lub choroby pozostającej w związku z pełnieniem służby wojskowej, korzysta z pomocy, o której mowa w ust. 1, bezterminowo»”. I drugi punkt. „W art. 2 pkt 2, w art. 133a ust. 1 otrzymuje brzmienie: «Żołnierz, który został zwolniony z czynnej służby wojskowej wskutek ustalenia przez wojskową komisję lekarską trwałej lub czasowej niezdolności do służby wojskowej w następstwie wypadku lub choroby pozostającej w związku z pełnieniem czynnej służby wojskowej, może po zwolnieniu z czynnej służby wojskowej korzystać bezterminowo z pomocy w zakresie podnoszenia kwalifikacji, przekwalifikowania, doradztwa zawodowego lub pośrednictwa pracy, udzielanej przez właściwe organy». Skreśla się ust. 2”.

Przewodniczący Stanisław Zając:

Dziękuję.

Mam pytanie do legislatora, do pani legislator. Mianowicie, czy to jest treść koniunkcyjna, czy ona jest alternatywna w tym kształcie, który został przedstawiony?

**Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Beata Mandyliś:**

Te dwie poprawki, które tam są, powinny występować łącznie. Gdybyśmy to wprowadzili tylko do ustawy o powszechnym obowiązku obrony, to z kolei żołnierze zawodowi byliby pokrzywdzeni. W związku z tym ja przygotowałam takie poprawki, które odnoszą się i do żołnierzy zawodowych, i do żołnierzy czynnej służby wojskowej.

Chciałabym jedną rzecz zastrzec. Jeżeli państwo mówicie, że to odnosiłoby się do wszystkich żołnierzy, którzy w ogóle kiedykolwiek odeszli ze służby wojskowej, to wydaje się, że ustawa powinna jednak wprowadzić, i tę poprawkę należałoby uzupełnić, że chodzi o żołnierzy, którzy odeszli z czynnej służby wojskowej po dniu wejścia w życie ustawy.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Przewodniczący Stanisław Zając:

Słucham?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Czyli jakie jest stanowisko pana senatora? Podtrzymujemy tę poprawkę czy...

Senator Henryk Górski:

Dopisujemy, że obowiązuje... Tylko ja w tej chwili nie jestem władny napisać, w którym miejscu to zmieniamy.

Przewodniczący Stanisław Zając:

Czyli jaka powinna być treść tej poprawki?

**Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Beata Mandyliś:**

Ja nie wiem. Państwo senatorowie możecie decydować. W związku z tym, że są to uprawnienia i ustawodawca może określać, od kiedy one przysługują, można też – myślę, że można – na przykład zastanowić się, czy nie po dniu wejścia w życie tej ustawy, która uprawnia żołnierzy do...

Przewodniczący Stanisław Zając:

Ja się zastanawiam tylko, i proszę panią legislator o wyjaśnienie, czy to nie pogorszy sytuacji.

(Brak nagrania)

Przewodniczący Stanisław Zając:

Czyli rozumiem, że ta poprawka nie jest zgłaszana.

**Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Beata Mandyliś:**

Jest zgłaszana. Taka poprawka, jaką pan senator przeczytał.

Przewodniczący Stanisław Zając:

Bez dodatku.

(Senator Henryk Górski: Bez.)

Dobrze.

Panowie senatorowie słyszeli poprawkę zgłoszoną przez pana senatora Górskiego.

Poddaję ją pod głosowanie.

Kto z panów senatorów jest za przyjęciem tej poprawki, zechce podnieść rękę. (4)

Kto jest przeciw? (4)

Poprawka nie została przyjęta.

Wniosek mniejszości?

Senator Henryk Górski:

Tak, wniosek mniejszości.

Przewodniczący Stanisław Zając:

Wniosek mniejszości.

Przechodzimy do kolejnej poprawki, przejętej przez pana senatora Owczarka.

Proszę panią legislator.

**Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Beata Mandyliś:**

Kolejna poprawka dotyczy dzieci uprawnionych do renty rodzinnej. I proponuje się, aby w art. 3, w art. 52 w ust. 1 oraz w art. 5 w pkt 1, w art. 27 w ust. 6... przepraszam, tylko w tej pierwszej części, czyli w art. 3, w art. 50a w ust. 1 wyrazy „dziecku, któremu przysługuje renta rodzinna” zastąpić wyrazami „dziecku, które pobiera rentę rodzinną”.

Przewodniczący Stanisław Zając:

Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do głosowania.

Kto z panów senatorów jest za przyjęciem takiej poprawki? (8)

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Chodzi o czwartą poprawkę...

(Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Beata Mandyliś: Wróć teraz do czwartej, bo ją opuściłam, przepraszam.)

Przepraszam, głosowaliśmy na poprawkę piątą?

(Głos z sali: Nad piątą, tak.)

**Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Beata Mandyliś:**

Tak, tak. Głosowaliśmy nad poprawką, która jest w piątej uwadze.

Teraz chodzi o czwartą uwagę. W art. 2 w pkt 2, w art. 133a ust. 4 wyrazy „o których mowa w ust. 1” zastępuje się wyrazami „o których mowa w ust. 1 i 2”.

Przewodniczący Stanisław Zając:

Dziękuję, Pani Legislator.

Kto z panów senatorów jest za przyjęciem tej poprawki? (8)

Dziękuję bardzo. Poprawka przyjęta.

Proszę dalej.

**Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Beata Mandylis:**

Następna poprawka. W art. 3, w art. 52 w ust. 2 oraz w art. 5 w pktcie 1, w art. 27 w ust. 6 wyrazy „przekroczyły 16 lat życia, nie dłużej jednak niż do osiągnięcia 25 lat życia” zastępuje się wyrazami „po ukończeniu 16 roku życia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 roku życia”.

Przewodniczący Stanisław Zając:

Są jeszcze jakieś uwagi? Nie widzę zgłoszeń.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z panów senatorów jest za przyjęciem tej poprawki? (8)

Dziękuję. Poprawka przyjęta.

Proszę dalej.

**Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Beata Mandylis:**

Do uwagi siódmej będą trzy poprawki. Jeśli chodzi o dwie pierwsze, tylko powiem jak będą wyglądały, nie przeczytam ich tak dokładnie. Chodzi o to, że trzeba będzie wykreślić z upoważnienia, o którym mowa w art. 5 w pktcie 1, w art. 27 w ust. 11 uprawnienie ministra obrony narodowej do określania rodzaju świadczeń z funduszu socjalnego. Te wyrazy trzeba będzie wykreślić. Będzie natomiast dodany nowy ustęp w tym artykule, który przejmie treść z rozporządzenia, mianowicie będzie w nim mowa o tym, jakie są rodzaje świadczeń socjalnych i w jakiej wysokości.

Przewodniczący Stanisław Zając:

Dziękuję, Pani Legislator.

Przed poddaniem tego wniosku pod głosowanie poproszę o stanowisko rządu.

**Zastępca Dyrektora Departamentu Spraw Socjalnych
w Ministerstwie Obrony Narodowej
Kamila Gralik:**

Kamila Gralik, zastępca dyrektora Departamentu Spraw Socjalnych w MON.

Chciałabym tutaj naświetlić sytuację, jeżeli chodzi o fundusz świadczeń socjalnych dla emerytów i rencistów, i w ogóle zasady przyznawania takiej pomocy, które są określone również w innych przepisach i ustawach, między innymi w ustawie o zakładowym fun-

duszu świadczeń socjalnych, a także w ustawach dotyczących służb mundurowych, jak ustawa z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, BOR i Państwowej Straży Pożarnej. I chciałabym tutaj zwrócić uwagę na fakt, że w tych ustawach również nie ma katalogu świadczeń. Upoważnienie do tego, żeby to określić, jest przekazane poszczególnym ministrom. Ponadto zakładowy fundusz świadczeń socjalnych jedynie definiuje, co rozumiemy przez pojęcie działalności socjalnej. Też nie jest to katalog zamknięty, dlatego że znalazło się tutaj między innymi takie sformułowanie, jak „pomoc materialna rzeczowa lub finansowa”, która może być różna, w zależności od tego, jakie są potrzeby. Do dyspozycji pracodawcy pozostaje to, gdzie tę konkretną pomoc przekazać, reguluje to zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, czyli regulamin.

Tak że prosiłabym o to, żeby w naszym przypadku nie dokonywać takiego wyłomu. My naprawdę mamy bardzo dobre intencje i nie chcemy nikomu, a szczególnie emerytom, ograniczać tych świadczeń. Takie jest nasze stanowisko.

Przewodniczący Stanisław Zając:

Dziękuję bardzo.
Proszę bardzo, Pani Legislator.

**Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Beata Mandylis:**

Proszę zwrócić jednak uwagę na to, kiedy tamte ustawy były uchwalane. To był rok 1994, a więc było to przed wejściem w życie naszej konstytucji, bo ona weszła w życie w 1997 r. i wprowadziła szczególne zasady uchwalania prawa. I powiedziałabym, że gdyby opierać się na treści konstytucji, można by różnie wnioskować, ale mamy tyle orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego, że jako pracownik Biura Legislacyjnego nie mogę zgodzić się z tym, że tak sformułowane upoważnienie jest zgodne z zasadami techniki prawodawczej i z konstytucją, niestety. To upoważnienie dla ministra jest sformułowane zbyt szeroko, daje mu prawo do samodzielnego kształtowania sytuacji prawnej, do samostanowienia kształtowania prawa poza granicami określonymi w ustawie. Dziękuję.

Przewodniczący Stanisław Zając:

Dziękuję bardzo.
Przechodzimy do głosowania i rozstrzygniemy...
Proszę bardzo, jeszcze pan minister.

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej
Czesław Piątas:**

Panie Przewodniczący, chcielibyśmy tylko zwrócić uwagę na fakt, że tak jest w innym resorcie. Ustawowe zapisanie tego powoduje, że gdy w przyszłości zajdzie potrzeba wprowadzenia innego świadczenia, które wyniknie z jakiejś sytuacji, trzeba będzie wracać do rozstrzygnięcia ustawowego. A tak minister mógłby szybciej je wprowadzić w rozporządzeniu, krótszą drogą legislacyjną. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Stanisław Zając:

Rozumiem uwagi pana ministra. Ale najlepiej by było u nas to zrobić w takim razie, poszlibyśmy do przodu. To jest taka bardzo luźna dyskusja, rozstrzygniemy to w głosowaniu.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Nie, nie zajął tak ostatecznie.

Panie Ministrze?

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej
Czesław Piątas:**

Podtrzymujemy to stanowisko, które przedstawiliśmy na początku, ażeby pozostawić to w gestii ministra.

Przewodniczący Stanisław Zając:

Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do głosowania.

Kto z panów senatorów jest za przyjęciem tej poprawki... tych poprawek, bo są...

(Głos z sali: Trzy.)

(Głos z sali: Dwie.)

...dwie poprawki, jeszcze jedna będzie ...tych dwóch poprawek? (4)

Kto jest przeciw? (3)

Kto się wstrzymał? (1)

Poprawki zostały przyjęte.

Proszę dalej.

**Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Beata Mandylis:**

Kolejna poprawka do tegoż samego ust. 11. To jest poprawka redakcyjna. W art. 5 w pktcie 1, w art. 27 w ust. 1 wyrazy „świadczeń socjalnych wysokość” zastępuje się wyrazami „świadczeń socjalnych, a w szczególności wysokość”.

Przewodniczący Stanisław Zając:

Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do głosowania.

Kto z panów senatorów jest za przyjęciem tej poprawki? (8)

Dziękuję. Poprawka została przyjęta.

Proszę dalej.

**Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Beata Mandylis:**

Ostatnia poprawka dotyczy ustawy o zakwaterowaniu sił zbrojnych. W art. 6 w pktcie 1 w ust. 3 w lit. a tiret pierwsze otrzymuje brzmienie: „w wysokości obliczo-

nej według ilości norm przysługujących zmarłemu żołnierzowi w dniu śmierci” – przecinek.

Przewodniczący Stanisław Zając:

Dziękuję bardzo.

Kto z panów senatorów jest za przyjęciem tej poprawki? (8)

Dziękuję. Poprawka została przyjęta.

Przechodzimy do głosowania nad całością ustawy wraz z poprawkami.

Kto z panów senatorów jest za jej przyjęciem? (8)

Dziękuję bardzo. Ustawa wraz z poprawkami została przyjęta przez komisję.

I przypadł nam teraz najbardziej przyjemny moment, a mianowicie przedstawienia Senatowi osoby, która zechce nas reprezentować jako senator sprawozdawca przy omawianiu tej ustawy i poprawek, które rekomendujemy do przyjęcia. Słucham propozycji. Widzę, że bardzo z trudem, ale zgadza się pan senator Owczarek.

(Senator Andrzej Owczarek: Bardzo z trudem.)

(Wesołość na sali)

A zatem, czy są inne propozycje? Nie widzę zgłoszeń.

Zatem głosujemy.

Kto jest za tym, żeby...

(Głosy z sali: Nie, nie.)

Nie głosujemy, przyjmujemy przez aklamację. Tak jest.

(Senator Andrzej Owczarek: Wyglądałoby, że jestem zmuszony.)

No właśnie.

Dziękujemy bardzo. Dziękuję gościom za udział w rozpatrywaniu tego punktu.

Sprawozdawcą komisji w sprawie tej ustawy będzie pan senator Owczarek.

Gratulujemy, Panie Senatorze.

(Senator Andrzej Owczarek: Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.)

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Ja informowałem w imieniu mojego klubu, że jesteśmy za tym, żeby uzupełnić, a pan senator będzie nas reprezentował, więc żeby zgłosić ten...

(Senator Andrzej Owczarek: Dobrze.)

(Wypowiedź poza mikrofonem)

To nasza komisja już to zabezpieczy.

Przystępujemy do rozpatrzenia ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych, druk senacki nr 265.

Przypominam, że projekt ustawy wniosła Rada Ministrów. Do reprezentowania rządu w pracach parlamentarnych został upoważniony minister obrony narodowej.

Proszę zatem, Panie Ministrze, o omówienie ustawy.

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej
Czesław Piątas:**

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Przedstawiana ustawa zawiera kilka elementów, które są bardzo ważne dla funkcjonowania sił zbrojnych zarówno dzisiaj, gdy jeszcze jest zasadnicza służba woj-

skowa, jak i w przyszłości, gdy armia będzie się opierała tylko na służbie zawodowej. Zawiera także nowelizacje, które będą bardzo przydatne, gdyby nastąpiło odwołanie obowiązku pełnienia służby wojskowej.

Nowelizacja zakłada rozszerzenie naboru do nadterminowej zasadniczej służby wojskowej, która w przyszłości będzie służbą zawodową. Umożliwia ona pełnienie nadterminowej służby wojskowej przez żołnierzy rezerwy. Dotychczas takiego prawa nie było. Daje także prawo, możliwość pełnienia nadterminowej zasadniczej służby wojskowej żołnierzom zasadniczej służby już po trzech miesiącach jej odbywania, podnosi granicę wieku do trzydziestu lat, ustala minimalne wykształcenie na poziomie szkoły gimnazjalnej i ogranicza przesłanki dotyczące karalności tylko do przypadków, za które orzeczono karę pozbawienia wolności bez warunkowego jej zawieszania.

Ustawa stwarza także podstawy prawne umożliwiające w uzasadnionych przypadkach poddanie żołnierza, podkreślam: każdego żołnierza, niezależnie od stopnia, badaniom na zawartość alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających, gdyby było podejrzenie o popełnienie przestępstwa lub działanie niezgodne z przepisami prawa. Jest to bardzo ważne, dlatego że zwiększając liczbę żołnierzy zawodowych, szczególnie w korpusach szeregowych zawodowych o żołnierzy nadterminowych, a także znając to zjawisko w naszym kraju, musimy posiadać instrumenty do szybkiego reagowania w celu przeciwdziałania mu. Pozwoli to na lepszą dyscyplinę, zwiększy bezpieczeństwo.

Ustawa normuje funkcjonowanie wojskowych pracowni psychologicznych oraz sposób prowadzenia badań, sposób odwoływania się od nich, ustalając także drogę postępowania. Nakłada także obowiązek poddania badaniom w pracowni psychologicznej każdego, kto wstępuje do służby wojskowej. Uszczegóławia procedury postępowania przez powiatowe i wojewódzkie komisje lekarskie, dokonując pewnych rozstrzygnięć precyzujących zasady ich działania, bo one działają oczywiście już od wielu, wielu lat. Ogranicza także możliwość ponownego kierowania na badanie lekarskie, jeżeli komisja lekarska wydała określone orzeczenie. Dzięki temu będzie to mniej uciążliwe dla obywatela czy żołnierza, który staje przed taką komisją.

Ustawa uszczegóławia zakres udzielania poborowym odroczeń w związku z zamiarem skierowania ich do służby. Na przykład nie mamy teraz zapisu o wyborze do Parlamentu Europejskiego. Umożliwia – co jest nowością – mianowanie na wyższy stopień wojskowy osób, które włożyły szczególny wkład w działalność na rzecz budowy suwerennej i demokratycznej Rzeczypospolitej Polskiej. Tak więc wszystkie osoby, które przyczyniły się do zmiany systemu w kraju, wniosły w to określony wkład, będą mogły być mianowane na wyższe stopnie wojskowe.

Nowa regulacja rozszerza także możliwość i zwiększa atrakcyjność odbywania w trybie ochotniczym obowiązkowych obecnie rodzajów służby i zajęć wojskowych – zasadniczej służby. Umożliwia ochotnicze jej odbywanie przez studentów i uczniów także w trakcie nauki – przeszkolenia wojskowego, dając możliwość odbycia go przez cały okres studiów, zajęć wojskowych, a także okresowej służby.

Dokonuje ona także pewnej nowelizacji przepisów dotyczących ewidencji ludności, zakwaterowania. Rozszerza ten wachlarz. Staje się bardziej, powiedziałbym, łagodna, ale jednocześnie zachowuje rygor obowiązku meldunkowego, w tym informowania organów określonych o pobycie czasowym, jeżeli trwa on ponad trzy miesiące.

Jesteśmy przekonani, że przyjęcie tej ustawy pozwoli nam w sposób dynamiczny realizować główne zadanie, jakie stoi przed siłami zbrojnymi, czyli uzawodowienie

wojska, budowanie armii profesjonalnej, ale jednocześnie zachować instrumenty do wdrożenia powszechnego obowiązku obrony, gdyby taki został wprowadzony lub gdyby został utrzymany. Tak więc ma ona jak gdyby dwa obszary w swoim zakresie po-
stanowień. Dziękuję bardzo. To wszystko, co chciałem przedstawić Wysokiej Izbie.

Przewodniczący Stanisław Zając:

Dziękuję, Panie Ministrze.

Moje pytanie do pana jest takie: jakie jest stanowisko resortu w odniesieniu do sejmowego projektu ustawy?

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej
Czesław Piątas:**

Resort popiera projekt sejmowy.

Przewodniczący Stanisław Zając:

Dziękuję bardzo.

Poproszę panią legislator o opinię w sprawie ustawy. Do tej pory nie mamy uwag, może to dobrze zwiastuje.

**Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Beata Mandyliś:**

Uwag nie ma, mam natomiast jedno pytanie. Państwo wprowadzacie obowiązek dla wszystkich poborowych stawienia się w wojskowej pracowni psychologicznej. I tu jest napisane, że kierownik wojskowej pracowni psychologicznej informuje wojskowego komendanta uzupełnień o fakcie niestawienia się poborowego w wojskowej pracowni psychologicznej. Chciałabym zapytać tak krótko: i co? Jakie są konsekwencje tego, że młody człowiek, poborowy, nie stawia się na badania psychologiczne? Dziękuję.

Przewodniczący Stanisław Zając:

Dziękuję, Pani Legislator.

Jak będzie dyskusja, to poproszę o odpowiedź na to pytanie.

A zatem otwieram dyskusję.

Przypominam regułę naszego postępowania. Ewentualne wnioski legislacyjne panów senatorów bądź przejęte przez panów proszę zgłaszać na piśmie, także inne wnioski, dotyczące sposobu rozpatrywania tej ustawy w rozumieniu przyjęcia jej w całości bez poprawek, odrzucenia czy też inne sugestie.

Proszę bardzo, Panie Senatorze.

Senator Maciej Grubski:

Panie Przewodniczący! Panie Ministrze! Szanowni Państwo!

Na momencik odniosę się do pytania pani legislator. W moim odczuciu – nie wiem, czy pan minister się ze mną zgodzi – niedopełnienie pewnego obowiązku, dotyczącego pełnego spięcia opisanego poboru, jest jakby niewywiązaniem się z obowiązku poboru. Ja tak to rozumiem w tym momencie.

Bardzo dobrym rozwiązaniem jest możliwość przejścia na tę nadterminowość po trzech miesiącach. To jest rozwiązanie, które być może upłynni uzawodowienie i szybciej jakby będzie można pozyskać żołnierzy.

Ale mam jedno pytanie, bo ta sprawa jakby „zawisła” gdzieś pół roku temu, kiedy rozmawialiśmy na temat trzech wariantów zakwaterowania żołnierzy zawodowych. To odnosi się do tego zapisu o badaniach na zawartość alkoholu, na zawartość narkotyków. Zadałem wtedy, w obecności również pana ministra Klicha, pytanie, czy żołnierz zawodowy, który skorzystał z tego prawa zakwaterowania na terenie określonej jednostki skoszarowania – to jest troszeczkę obok tego, o czym rozmawiamy – pracujący już w określonym systemie czasu pracy, może po wykonaniu określonych obowiązków, czyli po tym czasie pracy, powrócić do tej jednostki po spożyciu alkoholu, czy nie. Żołnierz z poboru nie może, to rozumiemy. Ale czy zawodowy może? Bo na to pytanie nie było odpowiedzi. Czy państwo zastanawialiście się nad tym? Ja to pytanie zadałem nie bez powodu, dlatego że sytuacja zmieni się po 2010 r. Tak naprawdę każdy z panów oficerów ma prawo po wykonaniu prawidłowo swoich obowiązków i po czasie pracy prowadzić życie prywatne. Na to nie było odpowiedzi.

Ta nowela daje bardzo dobre instrumenty i moim zdaniem dobrze, że państwo myślicie również na temat możliwości ewentualnie odwieszenia poboru, w 2010 r. może być taka potrzeba. Nie wiemy do końca, jak zareaguje nasza młodzież na ofertę, głównie chyba finansową, bo tak naprawdę dzisiaj to będzie jeden z najważniejszych elementów i trzeba się zabezpieczać. Tak że ta nowela sprawia bardzo pozytywne wrażenie. Prosiłbym jednak o odpowiedź na to pytanie. Być może ono jest troszeczkę na poboczu, ale pozostało bez odpowiedzi. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Stanisław Zajac:

Dziękuję panu senatorowi Grubskiemu.

Szanowni Państwo!

Zanim udzielię głosu stronie rządowej, żeby odpowiedziała na pytania pani legislator i pana senatora, chciałbym przyjąć taką koncepcję debatowania nad tą ustawą. Ponieważ nie widzę wniosków zmierzających do zgłoszenia poprawek, proponuję, żeby panowie senatorowie zgłosili ewentualne pytania i później globalnie odpowiemy na wszystko, co zostało przedstawione, na zastrzeżenia zgłoszone przez panów senatorów.

Wiem, że zgłaszał się pan senator Meres. Bardzo proszę.

Senator Zbigniew Meres:

Bardzo dziękuję, Panie Przewodniczący.

Mam takie konkretne pytanie. Skoro wejdzie w życie przepis, który mówi, że po trzech miesiącach można podpisać akces do służby nadterminowej, to znaczy, że pierwszego dnia czwartego miesiąca dany żołnierz staje się już żołnierzem w służbie nadterminowej.

(*Głos z sali:* No tak.)

Czy nie istnieje obawa lub gdzieś taki przypadek jest wykluczony, że przed odbyciem dziewięciomiesięcznej służby taki żołnierz może w następnym dniu po podpisaniu tego akcesu do służby nadterminowej zwolnić się ze służby? I wtedy będzie taka sytuacja, że te sześć miesięcy pozostanie „pustych”. Jeszcze raz powiem. Żołnierz po podpisaniu akcesu do służby nadterminowej staje się żołnierzem w służbie nadterminowej. Ma kontrakt na rok lub dwa lata. A każdy, kto ma kontrakt, może się zwolnić ze służby – jeżeli się mylę, to dobrze – bo po wpisie do służby nadterminowej następuje również wpis w książeczce wojskowej o uregulowaniu stosunku do służby. Taką mam wątpliwość co do tego rozwiązania organizacyjnego. Myślę, że w rozporządzeniu te moje wątpliwości są rozstrzygnięte, ale prosiłbym o odpowiedź na to.

Przewodniczący Stanisław Zajac:

Dziękuję panu senatorowi.

Witamy pana senatora Bisztygę. Prosimy do nas.

Proszę bardzo, pan senator Banaś.

Senator Grzegorz Banaś:

Panie Przewodniczący! Szanowni Panowie Senatorowie! Panie Ministrze!

Chciałbym zapytać o zmianę w art. 39. Co prawda, proszę mi wybaczyć, że nie wróciłem wcześniej do obowiązującego dzisiaj tekstu ustawy, ale rozumiem, że tutaj chodzi o „wyreklamowanie” pewnych osób z obowiązku zgłoszenia się do WKU. Czy dobrze to odczytuję? Mowa jest tutaj o posłach, parlamentarzystach. Bo jeżeli tak, to czy w związku z tym nie zastanawialiście się państwo również nad tym, żeby zastosować podobny mechanizm wobec organów wykonawczych samorządów, czyli wójtów, burmistrzów czy prezydentów? Dziękuję.

Przewodniczący Stanisław Zajac:

Dziękuję bardzo.

Czy są jeszcze głosy w dyskusji ze strony panów senatorów, czy nie? Nie ma.

A zatem proszę stronę rządową, przez wskazanych przez pana ministra przedstawicieli, również pana ministra, o udzielenie odpowiedzi na pytania pani legislator i panów senatorów, zgłoszone w dyskusji.

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej
Czesław Piątas:**

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Postaram się odpowiedzieć na to pytanie, na które kiedyś pan minister obrony nie odpowiedział, co będzie, jeżeli żołnierz mieszkający na terenie koszar wróci po godzinach służbowych pod wpływem alkoholu.

Szanowni Państwo, budynki koszarowe, w których przygotowujemy hotele lub internaty dla żołnierzy zawodowych, wygradzamy z terenu koszar i robimy do nich wejście od strony ulicy, miasta. Zezwalamy na swobodne, według uznania żołnierza, spędzanie czasu wolnego, w ten sposób eliminujemy ich wejście na teren koszar. To

jest rozwiązanie, które przyjęliśmy. Chcę też poinformować, że na terenie koszar będą jednak pewne możliwości zakwaterowania żołnierzy, w przypadku gdyby ćwiczenia trwały, na przykład, dobę lub dwie doby. W takim wypadku oczywiście to zakwaterowanie wyklucza spożywanie alkoholu. Te hotele natomiast, w których żołnierze mieszkają na stałe, wygradzamy i jest możliwość wejścia do nich spoza koszar.

Jeżeli pan przewodniczący pozwoli, poproszę, żeby na pytanie pana senatora Meresa odpowiedział dyrektor departamentu prawnego, pan Pabisiak. Reklamowanie natomiast...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

I na pytanie pani legislator także. O odpowiedź na pytanie pana senatora Banasia o reklamowanie osób poproszę przedstawicieli Sztabu Generalnego. Pan generał Wasilewski wskaże, kto odpowie.

Przewodniczący Stanisław Zając:

Dziękuję, Panie Ministrze.

Proszę w kolejności o udzielanie odpowiedzi.

**Dyrektor Departamentu Prawnego
w Ministerstwie Obrony Narodowej
Piotr Pabisiak-Karwowski:**

Pułkownik Pabisiak-Karwowski, dyrektor Departamentu Prawnego w MON.

Może tak po kolei. Najpierw kwestia, którą zgłosiła pani legislator, a więc niestawienia się osoby wezwanej przez pracownię psychologiczne.

Istotnie, w przepisach ustawy uchwalonej przez Sejm w dniu 3 października jest kwestia informacji w tym zakresie. Wysoka Izba nie przewidziała żadnej sankcji za niewywiązanie się z tego obowiązku. Jeżeli Wysoka Izba chciałaby wprowadzić taką sankcję, konieczne byłoby znowelizowanie art. 224 w pkt 1. Jest to przepis karny polegający na tym, że za niewykonanie pewnych obowiązków wynikających z ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej bądź przepisów wykonawczych do niej grozi sankcja grzywny bądź kary ograniczenia wolności. W pkt 1 tego przepisu jest kwestia niezgłoszenia się do rejestracji, niestawienia do poboru, niestawienia się przed właściwą komisją lekarską, przed komendantem uzupełnień. Tak więc, jeżeli Wysoka Izba uważa, że również z tytułu niestawienia się w pracowni psychologicznej osoby do tego zobowiązanej... że należałoby ją poniekąd prawnie przymusić, to wydaje się niezbędne dokonanie korekty pkt 1 w art. 224.

Jeżeli chodzi o wątpliwość, którą zgłosił pan senator Zbigniew Meres, dotyczącą możliwości takiego „bezkosztowego” odejścia żołnierza, byłego żołnierza zasadniczej służby wojskowej po jego przejściu do nadterminowej zasadniczej służby wojskowej, to pragnę wskazać, że ta kwestia była przedmiotem prac, zarówno na etapie rządowym, jak i w Sejmie. I zmiana dwudziesta trzecia do art. 1 w lit. b przewiduje właśnie taką sytuację. Gdyby zdarzyło się, że żołnierz nadterminowy zasadniczej służby wojskowej, ten nowy żołnierz, będzie chciał się zwolnić z tej służby przed upływem łącznie dziewięciu miesięcy odbywania czynnej służby wojskowej, to będzie musiał wrócić do zasadniczej służby wojskowej, aby dosłużyć do tych dziewięciu miesięcy. Tak więc ustawodawca to przewidział. Dziękuję.

Przewodniczący Stanisław Zajac:

Dziękuję bardzo.
Proszę, Panie Pułkowniku.

**Szef Zespołu do spraw Profesjonalizacji Sił Zbrojnych
w Ministerstwie Obrony Narodowej
Sławomir Ruman:**

Pułkownik Ruman.
Jeżeli chodzi o udzielanie odroczeń dla radnych...
(*Głos z sali: Dla organów wykonawczych.*)

...dla organów wykonawczych gminy, nie mieliśmy dotychczas takich przypadków, żeby wójt, burmistrz był powoływany do zasadniczej służby wojskowej, ponieważ rzadko się zdarza, żeby dwudziestoletni mężczyzna został burmistrzem. I powiem szczerze, że pod tym kątem nie rozpatrywaliśmy przepisów. Jeżeli chodzi o radnych, to byli tacy młodzi ludzie, mieliśmy takie przypadki. W takiej sytuacji oni są powoływani do najbliższej jednostki, położonej w pobliżu miejsca zamieszkania. Dowódca jest zobowiązany zwalniać każdorazowo takiego żołnierza na posiedzenia zgodnie z regulaminem czy zgodnie z porządkiem działania organów samorządowych. Tak że dotychczas nie było przypadku, żeby wójt, burmistrz, prezydent miasta został powołany do zasadniczej służby wojskowej.

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Na pewno, nie ulega wątpliwości, z tym że, tak jak powiedziałem, dotychczas nie było takich przypadków.

Senator Grzegorz Banaś:

Oczywiście to już jest dyskusja typu akademickiego. No ale mamy posłów, senatorów lub eurodeputowanych i wymieniamy ich wprost w ustawie czy w tej noweli. W obecnym parlamencie, w tej kadencji jest chyba jeden przypadek osoby, która jest w wieku poborowym. Zadałem to pytanie, dlatego że wybór radnego – oczywiście tu jest jeszcze kwestia, czy to jest gmina do dwudziestu tysięcy mieszkańców, czy powyżej tej liczby, ale już nie rozróżniamy tego – jest mniej istotny z punktu widzenia kosztów i funkcjonowania gminy niż wybór wójta. Jeśli wójt zostanie powołany do służby zasadniczej, bo zgodnie z procedurą jest w wieku poborowym, znajdzie konieczność przeprowadzenia wyborów. Rozumiem, że to się nie zdarzyło, ale może się zdarzyć. I czy byłby wielki kłopot, gdybyśmy zaznaczyli, że organy wykonawcze, czyli wójt, prezydent, burmistrz, te istotne organy, tak samo jak senator czy poseł z mocy ustawy są wyłączone z obowiązku poboru na okres trwania kadencji? Dziękuję.

(*Szef Zespołu do spraw Profesjonalizacji Sił Zbrojnych w Ministerstwie Obrony Narodowej Sławomir Ruman: Jeżeli można, Panie Przewodniczący...*)

Przewodniczący Stanisław Zajac:

Proszę bardzo.

**Szef Zespołu do spraw Profesjonalizacji Sił Zbrojnych
w Ministerstwie Obrony Narodowej
Sławomir Ruman:**

Chciałbym tylko powiedzieć, że zgodnie z programem rządowym ostatnie powołanie do obowiązkowej służby nastąpi w grudniu. Mam nadzieję, że ta ustawa zdąży objąć tych panów tą regulacją, ale jak najbardziej zgadzamy się, jesteśmy za tym, żeby nie powoływać takich osób do obowiązkowej służby. Niemniej z uwagi na przewidziane odstępstwo od powoływania do obowiązkowej służby wojskowej zostawiam to oczywiście do decyzji panów senatorów.

Przewodniczący Stanisław Zając:

Dziękuję, Panie Pułkowniku.
Głos w dyskusji zabiorą: pan senator Grubski, następnie pan minister.
Proszę bardzo.

Senator Maciej Grubski:

Panie Przewodniczący! Panie Ministrze!

Tylko jedna uwaga, zresztą pan pułkownik częściowo to wyjaśnił. Dla mnie, gdyby taki zapis był, oczywiście gdyby ten pobór został rozszerzony, byłaby to jednak forma ucieczki organu samorządu od poboru. I to byłoby niedobre. Uważam, że jeżeli budujemy poważną armię i chcemy, żeby ona była poważnie traktowana, to przede wszystkim niech kandydat na wójta, burmistrza wywiąże się z tego obowiązku bądź zakończy wszystkie procedury i dopiero później startuje w wyborach.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

I dlatego dobrze, że w grudniu kończymy problem.

Przewodniczący Stanisław Zając:

Dziękuję bardzo.
Proszę, Panie Ministrze.

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej
Czesław Piątas:**

Panie Przewodniczący, pragnę zaznaczyć, że jeszcze nigdy Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego nie przedstawiła nam takiego problemu, że oto samorządowcy chcą, żeby wprowadzić tego typu przepis. Taką uwagę chciałem zgłosić. Dziękuję.

Przewodniczący Stanisław Zając:

Dziękuję.
Już sądziłem, że nie będzie poprawek, ale mam sygnał, że pewnie nie będzie takiej sytuacji.
Pani Legislator, proszę bardzo.

**Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Beata Mandylis:**

W związku z uwagą przedstawioną przez przedstawicieli Ministerstwa Obrony Narodowej, biura prawnego, chciałabym przedłożyć państwu propozycję poprawki do ustawy o powszechnym obowiązku obrony w zakresie wprowadzenia sankcji za nie stawienie się do wojskowej pracowni psychologicznej. Proponuję, żeby uzupełnić art. 224 pkt 1 właśnie o niewykonanie tego obowiązku. Dziękuję.

Przewodniczący Stanisław Zając:

Dziękuję bardzo.

Z tego, co wiem, to pan senator Meres chciał przejąć tę poprawkę, tak?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Dziękuję bardzo.

Zatem proszę bardzo panią legislator o przedstawienie treści poprawki i przejdziemy do głosowania.

(Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Beata Mandylis: Przepraszam, ale nie mam przed sobą art. 224, gdyby więc pan dyrektor mógł...)

Zróbmy w ten sposób. Pani legislator przedstawi istotę poprawki, która będzie zbliżona do pełnej treści.

**Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Beata Mandylis:**

To będzie tak. W art. 224 w pkt 1, gdzie jest: „nie zgłasza się do rejestracji albo nie stawia się do poboru przed wójtem lub burmistrzem, prezydentem miasta, właściwą komisją lekarską lub wojskowym komendantem uzupełnień”, chyba powinno być: przed właściwą komisją lekarską, do wojskowej pracowni psychologicznej... czyli będzie: „nie stawia się do wojskowej pracowni psychologicznej”. Dziękuję.

Przewodniczący Stanisław Zając:

Dziękuję bardzo.

Jeszcze przed głosowaniem poproszę o stanowisko rządu.

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej
Czesław Piątas:**

Tak, zdecydowanie o to chodzi.

Przewodniczący Stanisław Zając:

Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do głosowania.

Kto z panów senatorów jest za przyjęciem tej poprawki? (9)

Dziękuję bardzo. Poprawka została przyjęta.

Czy są inne poprawki? Nie widzę zgłoszeń.

A zatem przechodzimy do głosowania nad całością ustawy wraz z poprawką przyjętą przed momentem.

Kto z panów senatorów jest za przyjęciem całości? (9)

Dziękuję bardzo. Ustawa przyjęta wraz z poprawką.

Tak jak ustaliliśmy, będziemy prosić pana senatora Meresa o przedstawienie tej poprawki w Senacie.

Jest propozycja, żeby sprawozdawcą komisji był pan senator Górski.

Czy są inne propozycje? Nie widzę zgłoszeń.

A zatem, skoro nie ma innych propozycji, to też przez aklamację tę przyjmujemy. Dziękuję bardzo.

Cóż pozostaje? Podziękować za udział w posiedzeniu panom senatorom, licznie zgromadzonym gościom z panem ministrem na czele, z panem generałem, także pani legislator.

Tę ustawę będziemy omawiali na najbliższym posiedzeniu Senatu. Sądzę, że ten proces legislacyjny zbliża się do końca. Dziękuję bardzo.

Zamykam posiedzenie.

Szanowni Panowie Senatorowie, następne posiedzenie komisji mamy o godzinie 11.00.

(Koniec posiedzenia o godzinie 10 minut 30)

Kancelaria Senatu

Opracowanie i publikacja:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii

Nakład: 5 egz.

ISSN 1643-2851